

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2023/1662

z dnia 16 sierpnia 2023 r.

w sprawie wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Ochrona i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE” zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/788 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 2 i 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 17 lipca 2023 r. do Komisji wpłynął wniosek o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Ochrona i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE”.
- (2) Wniosek ten jest kontynuacją wcześniejszego wniosku o rejestrację europejskiej inicjatywy obywatelskiej zatytułowanej „Inicjatywa obywatelska UE w sprawie przyznania szczególnego statusu językowi ukraińskiemu w Unii Europejskiej”, który przedłożono Komisji 26 kwietnia 2023 r.
- (3) Pismem z 24 maja 2023 r. (C(2023) 3440 final), na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/788, Komisja poinformowała grupę organizatorów, że w odniesieniu do wniosku o rejestrację złożonego 26 kwietnia 2023 r. wymogi dotyczące rejestracji określone w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. a), d) i e) tego rozporządzenia są spełnione oraz że jego art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. b) nie ma zastosowania. Komisja wyjaśniła jednak również, że inicjatywa nie spełnia wymogu określonego w art. 6 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/788. Jeśli chodzi o właściwą podstawę prawną, inicjatywa ta odnosi się do Europejskiej karty języków regionalnych i mniejszościowych Rady Europy, a nie do postanowień Traktatów. Analizując cele inicjatywy, Komisja odniosła się do art. 342 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i wyjaśniła, że nie stanowi on dla Komisji podstawy prawnej do przedstawienia wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady regulującego używanie języka ukraińskiego w instytucjach Unii, ponieważ art. 342 TFUE nie przewiduje żadnej roli Komisji w tym zakresie. Podobnie jeśli chodzi o prawo do posługiwania się językiem ukraińskim w kontaktach z władzami lokalnymi i organami rządowymi, Komisja nie jest uprawniona do zaproponowania żadnych przepisów prawnych. Jeżeli chodzi o cel, jakim jest propagowanie różnorodności językowej i wielojęzyczności w Unii oraz wspieranie polityki ochrony i promocji języków i kultur mniejszości w całej Europie, choć Komisja mogłaby zaproponować przepisy na podstawie art. 167 TFUE, w świetle art. 167 ust. 5 TFUE wszelkie działania ze strony Komisji musiałyby ograniczać się do „środków zachęcających”. W związku z tym Komisja poinformowała organizatorów zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2019/788, że mogą oni dokonać zmiany inicjatywy w celu uwzględnienia oceny Komisji albo utrzymać lub wycofać pierwotną inicjatywę zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2019/788.
- (4) 17 lipca 2023 r. grupa organizatorów ponownie przedłożyła inicjatywę.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 55.

- (5) Cele zmienionej inicjatywy określone przez organizatorów są następujące: „aby UE podjęła dodatkowe działania w celu wspierania ukraińskich uchodźców. Komisja mogłaby zaproponować przepisy oparte na art. 167 TFUE, skoncentrowane na różnorodności krajowej i regionalnej oraz dziedzictwie kulturowym. Inicjatywa ma na celu budowanie pomostów między kulturami oraz wzmocnienie pozycji ukraińskiego dziedzictwa kulturowego i językowego w społeczności UE, co zwiększy poczucie przynależności ukraińskich uchodźców i pomoże w ich integracji. Możemy budować bardziej inkluzywną i zgodną Europę, akceptując i promując różnorodność językową i tożsamość kulturową, tworząc ogólnoeuropejską strukturę ośrodków integracji”.
- (6) Załącznik do zmienionej inicjatywy zawiera bardziej szczegółowe informacje na temat przedmiotu, celów i kontekstu inicjatywy. Dotyczy on ochrony kultury, języka, tradycji i dziedzictwa ukraińskich uchodźców oraz do „ukształtowania strategii ustawodawczej w celu ochrony języka ukraińskiego jako przyszłego języka UE”. W związku z tym w załączniku do inicjatywy status Ukrainy jako kandydata do członkostwa w Unii wymieniono jako jedną z „podstaw pełnej integracji obywateli Ukrainy ze wspólnotą europejską”. Zmieniona inicjatywa ma zatem na celu „ochronę i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE” na podstawie art. 167 ust. 2, 3 i 4 TFUE. Aby osiągnąć ten cel, organizatorzy proponują utworzenie „przy wsparciu finansowym i pod auspicjami struktur Unii Europejskiej” ośrodków informacyjnych w tych krajach UE, w których liczba uchodźców ukraińskich liczy co najmniej 10 tys. osób.
- (7) Według Komisji środki, o wprowadzenie których zwracają się organizatorzy inicjatywy, mogłyby co do zasady zostać zaproponowane na podstawie art. 79 ust. 4 TFUE. Na jego podstawie kraje UE mogą wprowadzić „środki zachęcające i wspierające ich działania w celu promowania integracji obywateli państw trzecich przebywających legalnie na ich terytorium”, jednak „z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich”. Pod warunkiem, że inicjatywa ograniczy się do wspierania integracji uchodźców ukraińskich w zainteresowanych krajach UE, właściwą podstawą prawną byłby art. 79 ust. 4 TFUE. Integracja w tym znaczeniu może obejmować naukę języków narodowych i naukę o społeczeństwie zainteresowanych krajów UE w celu ułatwienia komunikacji między ukraińskimi uchodźcami a obywatelami Unii oraz promowania interakcji i rozwoju stosunków społecznych między tymi grupami ludności.
- (8) Komisja uważa również, że art. 78 ust. 2 lit. c) TFUE, zgodnie z którym można wprowadzić środki ustawodawcze w odniesieniu do „wspólnego systemu tymczasowej ochrony wysiedleńców na wypadek masowego napływu”, może stanowić dodatkową podstawę prawną, pod warunkiem że inicjatywa ograniczy się wyłącznie do uchodźców ukraińskich korzystających z tymczasowej ochrony, a zakres czasowy inicjatywy będzie ograniczony do zakresu czasowego tymczasowej ochrony.
- (9) Poza tym jeżeli chodzi o konkretne środki zaproponowane w zmienionej inicjatywie na rzecz ochrony kultury, języka, tradycji i dziedzictwa narodu ukraińskiego, Komisja jest uprawniona do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii na podstawie art. 167 TFUE w celu pogłębiania wiedzy na temat kultury i historii narodów europejskich oraz jej upowszechniania, oraz ochrony dziedzictwa kulturowego. Jednak zgodnie z art. 167 ust. 5 TFUE wszelkie działania Komisji w tym zakresie musiałyby ograniczać się do proponowania „środków zachęcających”.
- (10) Z wymienionych powodów Komisja uważa, że żadna z części zmienionej inicjatywy nie wykracza w sposób oczywisty poza kompetencje Komisji do przedłożenia wniosku dotyczącego aktu prawnego Unii w celu wprowadzenia w życie Traktatów.
- (11) Konkluzja ta pozostaje bez uszczerbku dla oceny, czy w tym przypadku spełnione są konkretne warunki merytoryczne wymagane do podjęcia działań przez Komisję, w tym zgodność z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz z prawami podstawowymi.
- (12) Grupa organizatorów przedstawiła odpowiednie dowody na to, że inicjatywa spełnia wymogi określone w art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2019/788, i wskazała osoby wyznaczone do kontaktów zgodnie z art. 5 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia.

- (13) Zmieniona inicjatywa nie jest oczywistym nadużyciem i nie jest w sposób wyraźny niepoważna lub dokuczliwa, nie jest też w sposób oczywisty sprzeczna z wartościami Unii określonymi w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej ani z prawami zapisanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (14) Należy zatem zarejestrować inicjatywę „Ochrona i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE”.
- (15) Konkluzja, że warunki rejestracji określone w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/788 są spełnione, nie oznacza, że Komisja w jakikolwiek sposób potwierdza poprawność treści zmienionej inicjatywy pod względem merytorycznym, za co wyłączną odpowiedzialność ponosi grupa organizatorów inicjatywy. Treść zmienionej inicjatywy wyraża jedynie poglądy grupy organizatorów i w żaden sposób nie może być rozumiana jako odzwierciedlenie poglądów Komisji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rejestruje się europejską inicjatywę obywatelską „Ochrona i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do grupy organizatorów inicjatywy obywatelskiej „Ochrona i rozwój ukraińskiej kultury, edukacji, języka oraz tradycji w krajach UE”, reprezentowanej przez Konstantinsa ČERBENOKSA i Dmitrijsa SARAFANOVSA działających jako osoby wyznaczone do kontaktów.

Sporządzono w Brukseli dnia 16 sierpnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Věra JOUROVÁ
Wiceprzewodnicząca
